Helsingin oikeusaputoimisto
PL 600
00181 Helsinki

Eduskunnan lakivaliokunta

Asia: HE 99/2016 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi esitutkintalain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Pyydettynä lausuntona totean seuraavaa:

Direktiivin 2013/48/EU 3 artiklan 2 kohdan mukaan *epäillyllä ja syytetyllä on oikeus käyttää avustajaa ilman aiheetonta viivästystä ja joka tapauksessa mistä hyvänsä seuraavasta ajankohdasta alkaen, sen mukaan mikä niistä on aikaisin: a) ennen kuin poliisi tai muu lainvalvonta- tai oikeusviranomainen kuulustelee häntä, b) tutkinta- tai muiden toimivaltaisten viranomaisten suorittaessa tutkintatoimia tai muita todisteiden keräämistoimia 3 kohdan c alakohdan mukaisesti, c) ilman aiheetonta viivästystä vapaudenmenetyksen jälkeen, d) hyvissä ajoin ennen rikosasioissa toimivaltaiseen tuomioistuimeen kutsutun epäillyn tai syytetyn kuulemista kyseisessä tuomioistuimessa.*

Katson ettei kohta d) toteudu nykyisin tuomioistuimissa, eikä tämä hallituksen esitys tuo ratkaisua asiaan. Ongelmana on syytettyjen haastaminen oikeuden istuntoon niin myöhään, etteivät he tosiasiassa ehdi hankkia avustajaa. Tiedän tapauksia joissa henkilö on haastettu edellisenä päivänä ennen istuntoa. Mielestäni hyvissä ajoin tarkoittaisi vähintään 14 vuorokautta ennen istuntoa. Siinä ajassa syytetty kykenisi kohtuudella hankkimaan haluamansa avustajan. Tuomioistuimet tulisi velvoittaa noudattamaan tämän direktiivin vaatimuksia rikosasioiden tiedoksiannoissa.

Helsingissä 6. syyskuuta 2016

Kunnioittaen

Tommi Parviainen
julkinen oikeusavustaja
Helsingin oikeusaputoimisto